مارینا آبراموویچ ۲۰۲۱/۰۹/۰۹

آدم‌ها چطور وحشی و ظالم می شوند ؟!

در سال ۱۹۷۴ ، مارینا آبراموویچ یک اجرای هنری به مفهوم مدرن داشت : او اعلام کرده بود که در طی اجرای ۶ ساعته ، مانند یک شئی بی‌حرکت و بدون هر گونه واکنش خواهد بود . در این مدت شرکت‌کنندگان اجازه داشتند هر کاری که می‌خواهند با او بکنند و حتی از ۷۲ وسیله‌ای هم که آبراموویچ روی میز استودیو گذاشته بود ، استفاده نمایند.

این اجرا " ریتمِ صفر " نام داشت. روی میز یادداشت زیر به چشم می‌خورد:

-**طرزالعمل :** ۷۲ وسیله روی میز است که هر طور دوست داشتید می‌توانید آن‌ها را روی من به کار ببرید.

-**تعهد :** من برای مدت ۶ ساعت صرفاً یک اُبژه خواهم بود و مسوولیت هر نوع عواقبی را بر عُهده می‌گیرم.

-شش ساعت از ۸ شب تا ۲ صبح است.

روی میز هم ادوات لذت بود (پَر ، دستمال‌های ابریشمی، گُل، آب و ...) و هم ابزار شکنجه (چاقو، تیغ، زنجیر، سیم و ...) و حتی یک اسلحهٔ پُر!

در ابتدای کار همه شرم و حیا داشتند . یک نفر نزدیک شد و او را با گُل‌ها آراست . یک نفر دیگر او را با سیم به یک چیز دیگر بست ، دیگری قتقتکش داد ، کمی بعد او را بلند کردند و جایش را تغییر دادند ! کم‌کم زنجیرها را به کار گرفتند، به او آب پاشیدند و وقتی دیدند عکس العمل نشان نمی‌دهد، رفتارها حالت تهاجمی‌تر گرفت!

منتقد هنری ، توماس مک اویلی ، که در این اجرا شرکت کرده بود ، به خاطر می آورد که چگونه رفتار مردم رفته رفته ، خشن و خشن‌تر شد : اولش ملایم بود ، یک نفر او را چرخاند ، یکی دیگر بازوهایش را بالا برد . دیگری به نقاط خصوصی بدنش دست زد!

مردی جلو آمد و با تیغ ریش‌تراشی که برداشته بود ، گردن او را مجروح کرد و مردی دیگر خارهای گل را روی شکم آبراموویچ کشید . یک نفر اسلحه را به دستش داد و دستش را تا بالای شقیقه اش برد . یک نفر دیگر آمد اسلحه را گرفت و از پنجره به بیرون پَرت کرد.

با این اجرا، آبراموویچ نشان داد که اگر شرایط برای افرادی که به خشونت گرایش دارند مهیا باشد ، به چه راحتی و با چه سرعتی آن را اِعمال می کنند!

بعداز پایان ۶ ساعت ، آبراموویچ در سالن استودیو به راه افتاد و از مقابل دستیاران و بازدیدکنندگان گذشت . همهٔ آن‌ها از نگاه کردن به صورت او اجتناب می‌کردند ! بازدید کنندگان هم آن قدر عادی رفتار می‌کردند که انگار اصلا از خشونتی که دقایقی پیش به خرج داده بودند و این که چگونه از آزار او لذت برده بودند ، چیزی در خاطرشان نمانده است!

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

این اثر، نکته ای دهشتناک را در بارهٔ ماهیت بشر آشکار می کند ؛ به ما نشان می دهد که اگر شرایط مناسب باشد، یک انسان با چه سرعت و به چه آسانی می تواند به همنوع خود آسیب برساند ، به چه سادگی می‌شود از شخصی که از خود دفاع نمی کند یا نمی جنگد، بهره‌کشی کرد، و این که اگر بسترش فراهم باشد، اکثریت افراد به ظاهر " نُرمال " جامعه می‌ت وانند در چشم برهم‌زدنی به موجودی حقیقتا وحشی و خشن تبدیل شوند!

مارینا بعدها اعلام کرد وقتی که شب به هتل خود برگشته بود ، دید که یک دسته از موهایش در عرض این چند ساعت سفید شده است . خودداری و عدم عکس العمل او چنین هزینه‌ای به او تحمیل کرده بود.

مارینا آبراموویچ و اجرای " ریتم صفر " به ما یاد می‌دهد که وقتی منفعل باشیم هم خود ما نابود می‌شویم و هم بخش نابودگر و آزارگر دیگران را بیدار می‌کنیم.

وقتی منفعل باشیم ، آدم‌ها وحشی می‌شوند ، زورگو می‌شوند ، اخلاق و شأن انسانی ما را دیگر چندان محترم نمی‌شمارند ، و امیال و عُقده‌های درونی‌شان مجالِ ابراز پیدا کرده ، خودنمایی می‌کنند!

شاید به صورت خلاصه بتوان گفت که این آزمایش به سادگی و روشنی، ثابت کرد که این مظلوم است که ظالم را می سازد!

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ